

[Holger Eriksen.]

være tilhænger af, at de syge skal have lov til at stemme, og man kan være modstander af det; men der er een ting, siger den forhenværende statsminister, som man ikke kan, og det er at nægte de syge ret til at stemme, når det passer i ens kram, og på den anden side give dem tilladelse til at stemme, når man mener, at man kan tjene derved.

Må jeg heroverfor gøre opmærksom på, at sygdom formodentlig rammer alle partiers vælgere ens. Valgresultatet ændres ikke af den omstændighed, at de syge får lejlighed til at stemme; det er altså ikke en politisk nødvendighed at give dem valgret. De pågældende har derimod et personligt krav på at være medbestemmende; men overfor det står altså det generelle krav om afstemningens hemmeligholdelse, og her er det, vi lægger meget stor vægt på det sidste. Ved folkeafstemninger derimod har den, der ikke stemmer, på forhånd taget standpunkt. Hvis det drejer sig om forfatningsafstemning, er den, der ikke stemmer, aldeles ikke neutral. Vedkommendes udeblivelse fra valgbordet betyder nøjagtig det samme som en nejstemme, og ved de almindelige folkeafstemninger betyder undladelse af at afgive stemme i virkeligheden jastemmer. I begge tilfælde betyder det, at de syge rangeres ind i en bestemt bås, uden hensyn til at de måske har den modsatte opfattelse. Det ville være skrigende uretfærdigt, og her må hensynet til den hemmelige stemmeafgivning altså træde tilbage, rent bortset fra, at det formodentlig ikke betyder så meget her som ved et almindeligt valg.

Man vil se, at der aldeles ikke er tale om, at lovgivningen afpasses efter, hvad der passer i krammet, hvad den ene eller den anden kan tjene på. Ingen partier ville vinde eller tabe ved, at de syge fik valgret. Der er ingen partier, der på forhånd kan vide, om de ville vinde eller tabe ved, at de syge ikke deltog i folkeafstemninger. Det kommer ganske an på, om de pågældende partier til den tid er regerings- eller oppositionspartier. Jeg synes, at man burde kunne forlange, i hvert fald af en forhenværende statsminister, at han vidste besked dermed, og at han, hvis det var tilfældet, ville føle sig for god til at argumentere på et falsk grundlag.

Jeg har så tilsidst nogle ord at sige vedrørende spærrereglerne for de små partier, hvortil der er stillet adskillige ændringsforslag.

Jeg hørte med stor interesse på det ærede medlem hr. Helge Madsens tale, og jeg fandt ud af, at det ærede medlem ikke havde nye argumenter, bortset fra at han kunne oplyse, at hvis disse nye regler havde været i funktion tidligere, ville det have bevirket, at retsforbundet ikke var blevet repræsenteret i denne sal før i 1947. Ja, nu er jeg jo ikke sikker på, at der var sket nogen større skade derved. Det var der bestemt ikke for lovgivningsarbejdets vedkommende, eftersom retsforbundet som regel har indtaget en negativ stilling. Det havde heller ikke skadet det danske samfund, fordi retsforbundet alligevel indtil den tid var et så uhyre lille parti, at det ikke var i stand til at øve nogen indflydelse, hverken til den ene eller den anden side. Så er spørgsmålet, om det havde skadet retsforbundet som sådant og retsforbundets vælgere. Men så lang tid et parti er så lille, at det ikke kan råde over mere end 2 eller 3 mandater, er det min opfattelse, at så kan dets vælgere være ligeglade med, om de er repræsenteret i tinget, eller de driver deres agitation udenfor tinget.

For socialdemokratiets vedkommende havde vi jo helt andre vilkår. Vi nåede ikke at blive repræsenteret, før vi var så stærke, at vi udgjorde flertallet i en opstillingskreds — sådanne vilkår er der ingen der tænker på at byde de nye partier nu. Selv efter det forslag, der foreligger her, vil de tværtimod blive stærkt favoriseret i forhold til, hvad man bød nye partier dengang.

Jeg lyttede også efter det ærede medlem hr. Steen, og jeg var egentlig stærkt interesseret i, om det ærede medlem ikke havde fundet noget nyt siden første behandling. Men jeg fik den opfattelse, at det ærede medlem var ude på den samme vanskelige opgave som sidst, nemlig at optræde som balancekunstner, og når man skal det, er der vistnok noget om, at så skal man holde tungen lige i munden, og så får man ikke mulighed for at svinge sig op til den indignationens højde, som det ærede medlem iøvrigt tilstræbte.

Der er en stor forskel på retsforbundets og det radikale partis holdning i denne